ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии шурои диссертатсионии 6D.КОА-020-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи номзадии Раҳимова Наргис Қаҳоровна дар мавзуи «Нақши тарҷума ва хусусиятҳои он дар эҷодиёти Фарзона», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология аз рӯйи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ пешниҳод шудааст.

Диссертатсияи Раҳимова Наргис Қаҳоровна ба таҳлилу таҳқиқи ҷанбаҳои назарӣ, таърихи пайдоиш ва нақши тарҷума дар эҷодиёти Фарзона бахшида шудааст. Аҳаммияти ин кори диссертатсионӣ, пеш аз ҳама, аз он иборат аст, ки хусусиятҳои сохторию маъноии тарҷумаҳои шоири тоҷик дар қолаби диссертатсия бори аввал таҳқиқ шудааст. Аз ин рӯ, осори шоирони маъруфи ҷаҳон дар тарҷумаи Фарзона, ки асосан аз забони русӣ сурат гирифтаанд, арзишнок ва судманд дониста мешавад.

Навгонии илмии диссертатсия дар он зоҳир меёбад, ки бори нахуст дар адабиётшиносии тоҷик тарҷумаи шеъри русӣ ба тоҷикӣ ва тоҷикӣ ба русӣ дар заминаи эҷодиёти Фарзона дар шакли рисола мавриди омӯзиш қарор гирифтааст. Ба ин муносибат муаллиф кӯшиш кардааст, ки муҳимтарин масоили таърихи тарҷумаро мавриди назар қарор дода, мундариҷаи осори ба тоҷикӣ тарҷумашудаи шоирони рус ва ҷаҳонро бо қалами Фарзона ва ҳамзамон ашъори Фарзонаро дар тарҷумаҳои русӣ ва забонҳои дигар муайян намояд. Дар зимни ин бори аввал масъалаи таваҷҷуҳи Фарзона ба масоили кори тарҷумонӣ низ аз назари муаллифи рисола берун намондааст. Аз ҷониби дигар, дар мавриди баъзе ҷанбаҳои мавзӯӣ, ҳунарӣ ва сабкии тарҷума, ибтикороти тарҷумонии Фарзона бо мутарҷимони дигар низ арзёбии қиёсӣ сурат гирифтанд.

Маводи диссертатсия ва дастовардҳои илмии таҳқиқро дар баррасии масъалаҳои назарӣ ва таърихии алоқаманд ба ҳунари тарҷумонии Фарзона дар офаридани асари адабӣ метавон мавриди истифода қарор дод. Натиҷаҳои таҳқиқ дар шинохти раванди такомулии падидаҳои адабӣ ва назарияпардозиҳо дар атрофи онҳо маводи муфид хоҳад дод.

Диссертатсия ба талаботи бандҳои 31-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Диссертатсия аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои мазмун ва мантиқи ягонаи дохилӣ мебошад. Натиҷа ва нуктаҳои илмии барои ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

Мавзуъ ва мазмуни таҳқиқи диссертатсионӣ бо шиносномаи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ мувофиқ мебошад.

Натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳои таҳқиқ ва тавсияҳои муаллиф дар 5 мақола, ки дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба табъ расидаанд, инъикос ёфта, бо мазмун ва мавзуи диссертатсия бевосита алоқаманд мебошанд. Автореферати диссертатсия ва мақолаҳои нашркардаи унвонҷӯ фарогири мазмуну муҳтавои диссертатсия мебошанд. Мақолаҳои илмии интишорёфтаи муаллиф ва теъдоди маводи чопшуда ба талаботи бандҳои 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат менамоянд.

Дар диссертатсияи Раҳимова Наргис Қаҳоровна истифодаи мавод бидуни ишора ба муаллиф ё маъхаз ба назар намерасад. Ин аз риоя шудани банди 37-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

Дар хулосаи диссертатсия дастовардҳои таҳқиқ ва моҳияти масъалаҳои меҳварӣ зикр ёфта, дурнамои мавзуи кори диссертатсионӣ таъйин шудааст. Аҳаммияти таҳқиқ, навгониҳои илмии диссертатсия ва арзиши амалии онро ба назар гирифта, комиссияи экспертӣ ба чунин хулоса омад, ки диссертатсияи номзадии Раҳимова Наргис Қаҳоровна дар мавзуи «Нақши тарҷума ва хусусиятҳои он дар эҷодиёти Фарзона» кори таҳқиқии анҷомёфта буда, ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад ва онро барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология аз рӯйи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ ба ҳимоя пешниҳод кардан мумкин аст.

Комиссияи экспертӣ дар асоси банди 60-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ пешниҳод менамояд:

1. Ба мавзуи диссертатсияи Раҳимова Наргис Қаҳоровна тағйирот ворид

карда шавад ва дар шакли **«Нақши тарҷума дар эҷодиёти Фарзона»** барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология аз рӯйи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ дар ҷаласаи шурои дессертатсионии 6D.КОА-020-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон тариқи овоздиҳии ошкоро ба ҳимоя қабул гардад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқиашон ба ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ мувофиқат доранд, ба ҳайси муқарризони расмӣ пешниҳод менамояд:

– **Худойдодов Аъзам Овлododович** – доктори илми филология, профессори кафедраи назария ва таърихи адабиёти Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ;

– **Зулфиев Гадомад Нурмадович** – номзади илми филология, декани факултети филологияи тоҷик ва журналистикаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ;

3. Ба сифати муассисаи пешбар **Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода** пешниҳод мешавад.

4. Барои гузоштани эълони ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферати он дар сомонаҳои Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъйиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:

доктори илми филология, профессор,
узви шурои диссертатсионӣ Низомӣ М.З.

Аъзои комиссияи экспертӣ:

доктори илми филология, профессор,
узви шурои диссертатсионӣ М. Нарзиқул

доктори илми филология, профессор Салихов Ш.А.

«22» ноябри соли 2023.